

Status

A Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

19 april 2022

Eindtermijn

6 april 2022

Onderwerp

Vaststelling nieuwe uitvoeringsnota grondbeleid: “een proactief en opgavegericht grondbeleid”

Advies

1. Vast te stellen de nieuwe uitvoeringsnota grondbeleid.
2. Vast te stellen de GS-brief aan PS over de nieuwe uitvoeringsnota grondbeleid.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de nieuwe uitvoeringsnota grondbeleid.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om door FJZ een check te laten uitvoeren met name t.a.v. de vraag wat de uitvoeringskant aan (administratieve) lasten kan opleveren. Afhankelijk van het antwoord op deze vraag wordt het stuk al dan niet aangehouden..

Bijlagen

1. Uitvoeringsnota grondbeleid: “een proactief en opgavegericht grondbeleid”
2. GS-brief aan PS over de nieuwe uitvoeringsnota grondbeleid.

1 Toelichting voor het College

De nieuwe uitvoeringsnota grondbeleid bouwt voort op de vorige beleidsnota grondbeleid (2018 – 2021) waarin de stap is gezet van een kaderstellend naar een opgavegericht grondbeleid. De inwerkingtreding vloeit voort uit deze vaststelling. De algemene toon van de nieuwe uitvoeringsnota grondbeleid is een pro-actiever grondbeleid, maar altijd in relatie tot de opgave. Dat betekent dat de expertise van grond en vastgoed in een vroegtijdig stadium in de opgave (bij realisatiestrategieën) wordt benut. Immers voor een aantal grote opgaven is grond of veranderend (grond)gebruik nodig, waardoor grondbeleid een wezenlijk onderdeel uit dient te maken van de realisatiestrategie.

Financieel en fiscaal kader

Er zijn geen directe financiële gevolgen. De financiële gevolgen en risico's treden op bij de concrete inzet van grondinstrumenten in ambities en opgaven.

Totaalbedrag exclusief BTW: n.v.t.

Programma: betreft alle programma's waarin grondbeleid wordt ingezet.

Financiële risico's: n.v.t.

Voorts dienen financiële consequenties en risico's bij grondaankopen bij elk besluit te worden meegenomen (risico-paragraaf).

Zoals bepaald in artikel 4.40 van de Financiële Verordening stelt Gedeputeerde Staten een uitvoeringsnota grondbeleid op, waarin de verdere voor de uitvoering noodzakelijke spelregels worden vastgelegd.

Juridisch kader

Juridische consequenties zijn niet aan de orde. Juridische gevolgen treden op bij de concrete inzet van grondinstrumenten in ambities en opgaven.

2 Voorafgaande besluitvorming

De uitvoeringsnota grondbeleid "een proactief en opgavegericht grondbeleid" is tot stand gekomen door vele gesprekken over ons grondbeleid met collegae uit de opgaven en vakafdelingen, alsmede door input van opdrachtgevers, ambitie-eigenaren en bestuurders. De vaststelling van de nieuwe uitvoeringsnota grondbeleid is aangekondigd in een D-memo voor de GS-vergadering van 8 maart, waarin gevraagd is of de wijzigingen in het grondbeleid aanleiding zijn tot vragen, zodat voorafgaand aan de besluitvorming een nadere toelichting kan worden gegeven. Dit was niet het geval.

3 Proces

Een belangrijke wijziging (ten opzichte van de vorige beleidsnota grondbeleid) is dat de financiële en bestuurlijke kaders uit het grondbeleid – waar PS over gaat – geïmplementeerd zijn in de Financiële Verordening (verder FV). Op 25 januari 2022 is het statenvoorstel inzake de wijziging van de FV vastgesteld in GS. In de vergadering van de Commissie voor Onderzoek van de Rekening van 16 februari 2022 is de FV behandeld en

hebben enkele vragen nog geleid tot kleine aanpassingen. Op 9 maart 2022 is de gewijzigde FV vastgesteld door PS. De kaderstellende onderwerpen in de FV zijn: provinciaal belang, uitgangspunten/kernwaarden, strategische grondaankopen, alsmede financiële kaders en dekking. De overige onderwerpen uit het grondbeleid behelzen uitvoeringsregels – waar GS over gaan. GS kan zo aansluitend op de dynamiek van de opgave een actief en wendbaar grondbeleid voeren. Deze splitsing (tussen PS en GS-niveau) betekent dat zowel de FV als de uitvoeringsnota grondbeleid kan worden aangepast indien nodig en veranderingen dus niet meer vier jaar lang hoeven te worden opgespaard. In het verlengde hiervan worden de “relatief beleidsarme” spelregels (voormalige handelingskaders) voor o.a. strategische aankopen en pacht geïntegreerd in de nieuwe uitvoeringsnota grondbeleid. Jaarlijks zal worden bepaald of de FV, uitvoeringsnota of spelregels dienen te worden geactualiseerd (bijvoorbeeld aan de nieuwe Omgevingswet, ontwikkelingen in de landbouw, klimaatontwikkelingen etc.) zodat het grondbeleid aansluit op de dynamiek van de opgaven.

De grondbeleidsexpertises zoals achtereenvolgens adviseren, doorrekenen, onderhandelen en contracteren zijn ook nodig om de stap van beleid naar realisatie te maken. Hierbij zijn de belangrijkste geactualiseerde kernwaarden: marktconformiteit, gelijkheidsbeginsel, level-playing-field, rechtmatigheid en transparantie. Zo zijn de uitgiftekaders voor verkoop en pacht getoetst en aangescherpt aan het Hoge Raad arrest Didam (lees: veelal openbare uitgifte op basis van objectieve, toetsbare en redelijke criteria, waarbij een voorgenomen onderhandse verkoop vooraf kan worden gepubliceerd). Tenslotte is er meer aandacht voor duurzaam en op waardebehoud gericht beheer, waarbij risicobeheersing en beheerkosten vanaf het begin van de projectcyclus aan de orde dienen te zijn.

4 Participatie en rolneming

Nvt

5 Communicatiestrategie

De uitvoeringsnota grondbeleid zal nadat deze door Gedeputeerde Staten is vastgesteld ter kennisneming aan Provinciale Staten worden aangeboden.